

اختلال کم توجهی بیش فعالی: ملاحظه‌های آموزشی و الگوهای موفقیت آمیز هم تدریسی در کلاس فراگیر

محمد عاشوری^۱

چکیده

در حقیقت تاریخچه قابل توجهی درباره کم توجهی وجود دارد. امروزه، کم توجهی بیش فعالی، موضوعی است که بخاطر اشاره به شرایط ظاهری فریبده یا ساختگی و به عبارت دیگر، تشخیص متداول و رایج برای افرادی که به طور اساسی تنبل و بی انگیزه هستند بارها مورد انتقاد قرار گرفته است. اگرچه تعداد اندکی از افراد با تشخیص نامناسب اختلال کم توجهی بیش فعالی پنهان مانده‌اند ولی شواهد حاکی از آن است که این شرایط برای افراد واجد آن، کاملاً واقعی است. بیشتر متخصصان به ملاک‌های انجمن روان پزشکی آمریکا در نسخه پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی اعتماد دارند و افراد با اختلال کم توجهی بیش فعالی را بر اساس ملاک‌های آن مشخص

^۱. دکترای تخصصی

کنند. در این شرایط، بررسی الگوهای موفقیت‌آمیز هم‌تدریسی در کلاس فراگیر برای دانش‌آموزان با اختلال کم‌توجهی بیش‌فعالی جایگاه خاصی دارد. به‌طور کلی به دلیل این که آموزش و پرورش، اختلال کم‌توجهی بیش‌فعالی را به عنوان یک طبقه مجزا برای آموزش ویژه به رسمیت نمی‌شناسد درباره تعداد این دانش‌آموزان که در بخش‌های متفاوت کلاسی از جمله آموزش فراگیر خدمات می‌گیرند آماری نداریم. بنابراین ضرورت دارد که معلمان با استفاده از شیوه‌های مختلف هم‌تدریسی به برآورده ساختن نیازهای دانش‌آموزان با اختلال کم‌توجهی بیش‌فعالی در کلاس فراگیر کمک کنند. این مقاله به تعریف، طبقه‌بندی و ملاک‌های تشخیصی اختلال کم‌توجهی بیش‌فعالی، ملاحظه‌های آموزشی و الگوهای موفقیت‌آمیز هم‌تدریسی در کلاس فراگیر در ایران می‌پردازد و در پایان نتیجه‌گیری صورت گرفته است.

واژه‌های کلیدی: اختلال کم‌توجهی بیش‌فعالی، هم‌تدریسی، کلاس فراگیر

مقدمه

اختلال کم‌توجهی بیش‌فعالی^۱ برای اولین بار در سال 1863 توسط هاینریش هافمن^۲ با توصیفی که از پسری بی‌قرار به نام فلیپ ارائه کرد به محافل علمی معرفی شد (هالاها، کافمن و پولن^۳، 2015). این اختلال در سال 1937 به عنوان نشانگان پُرجنبشی^۴ و در سال 1960 به عنوان نشانگان کودک بیش‌فعال^۵ مورد پذیرش قرار گرفت. در سال 1980 در دومین ویرایش تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی^۶، نشانگان کودک بیش‌فعال به اختلال کم‌توجهی^۷ تغییر نام داد و مجموعه‌ای از اصول منطقی در ارتباط با معیارهای تشخیصی آن طرح گردید. اما در سال 1987 در سومین ویرایش تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی آمریکا به هر دو شکل کم‌توجهی و بیش‌فعالی وزن یکسانی داده شد و اصطلاح اختلال کم‌توجهی بیش‌فعالی مورد پذیرش قرار گرفت (انجمن کانادایی اختلال کاستی توجه بیش‌فعالی^۸، 2011).

1. Attention deficit hyperactivity disorder

2. Heinrich Hoffman

3. Hallahan, Kauffman & Pullen

4. Hyperkinetic syndrome

5. Hyperactive child syndrome

6. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM)

7. Attention deficit disorder

8. Canadian Attention Deficit Hyperactivity Disorder Resource Alliance (CADDRA)